

A circular portrait of a woman with long, dark, curly hair, looking directly at the camera. The portrait is set against a light background and is framed by a thick, dark pink circular border. The text is overlaid on the portrait.

WANAWAKE NA VURUGU

**Barwon Kusini - Magharibi
Eneo Maalum la Afya ya Wanawake**

Tangazo la Women's Health Victoria
Level 1, 123 Lonsdale Street
Melbourne Victoria 3000, Australia
(Sanduku la Posta 1160 Melbourne, 3001)

Simu: 03 9662 3755

Nukushi: 03 9663 7955

Barua Pepe:

whv@whv.org.au

Tovuti:

[://www.whv.org.au](http://www.whv.org.au)

Tangazo La Kwanza 2006

© Barwon Kusini – Magharibi Eneo Maalum la Afya ya Wanawake

Wanawake na Vurugu

Utangulizi

Vurugu dhidi ya wanawake inayotokea kutokana na uhusiano wa moyoni baina ya wapenzi mara nyingi hurejea kuwa vurugu ya kinyumbani au vurugu ya kijammii. Vurugu dhidi ya wanawake huhusu maumbile, mapenzi, uchumi, kisikolojia pamoja na matusi ya jazba¹.

Mmoja kati ya wanawake wazima watatu wamepata uzoefu wa vurugu au vitisho vya vurugu, katika maisha yao, bado asilimia themanini ya vurugu dhidi ya wanawake haziripotiwi kwa polisi au huduma za jamii².

“Vurugu kati ya patna” ndio dhima ya madhara ya ugonjwa, ulemavu na kifo kabla ya wakati wake katika wanawake wa Victoria women chini ya miaka arubaini na tano (45) kuliko hatari zinginezo zinazozuilika na zijulikanazo, pamoja na shinikizo la juu la damu, kunona na uvutaji sigara.” VicHealth, 2004.

Kumbukumbu: Shehena ya Utafiti wa Magonjwa Victoria: Mauti na Ugonjwa mwakani Elfu mbili na moja (2001) (Idara ya Huduma kwa Watu)

Tofauti za Ujinsia

Kulingana na wanaume walio kafara katika uhusiano wenye vurugu, wanawake wana:

- elekea mara tatu zaidi kujeruhiwa kutokana na matokeo ya vurugu³
- elekea mara tano zaidi kuhitaji matibabu au kulala hospitali⁴
- elekea mara tano zaidi kuripoti kuhofia maisha yao⁴
- elekea mara tano zaidi kuuliwa na mwandani⁴.

Tofauti za Jinsia

“Marā nyingi vurugu za mwandani huchuliwa kawaida kuwa hazina maana kuliko vurugu zilizofanyika muktadha miingine; kama jambo litakalo suluhishwa kwa faraghai pale nyumbani” VicHealth 2004

Kuna mvuto katika utamaduni wa waaustralia unaotia moyo kwa uvumilivu kwa vurugu dhidi ya wanawake pamoja na kuvunja moyo wanaume kutoka kwa kushiriki katika jukumu lao kwa vurugu waliofanya. Hii inashuhudika katika uwakilishi kuhusu wanawake⁵ kutoka kwa maandishi habari, maandishi habari kuripoti vurugu⁶, na viwango vya uthibitishaji katika uvunjaji sheria unaohusu vurugu⁷, pamoja na matusi yahusio jinsia.

Katika Victoria, wanawake hawananufaiki kulingana na mapato, kazi na ushiriki katika shughuli za nchi⁸. Kutolingana kwa nguvu za ujinsia yaweza kuhimili utamaduni wa uvumilivu wa vurugu dhidi ya wanawake.

Vidokezi kwa siku za Baadaye

Vurugu dhidi ya wanawake imeenea, katili na yazuilika¹.

Repoti kutoka kwa VicHealth kuhusu Vurugu ihusiyo mwandani¹ na repoti kutoka Shirika la Afya ya Ulimwengu kuhusu Vurugu na Afya⁹, inasisitiza kwa nguvu kuwa mali zaidi igawanywe ili kuendeleza zaidi mali ya umma katika uvutikaji wa afya kwa Vurugu ihusiyo mwandani.

Utafiti wa wakati ujao unahitaji kuendelea kuhutubia tofauti zilipo katika jinsi na jinsia zote kulingana na:

- athari
- mpangilio wa kuonewa na uzoefu
- utamaduni, saikolojia na sababu za mazingara zinazoshawishi vurugu dhidi ya wanawake na vizuizi kwa kikomo.

Vituo vya afya ya jamii, huduma za afya ya ubongo, hospitali, madaktari, watu vijana, huduma za jamii na ustawi zaweza kusaidia kuhutubia maswala haya kwa:

- Kutambua, kuelewa pamoja na kuipa kipaumbele vurugu dhidi ya wanawake kama swala muhimu la afya kwenye umma.
- Kuendeleza ujazifu wa mashirika kufanya kazi kipamoja toka sekta tofauti ilikutekeleza uwezo wa kukinga.
- Kutetea hati pamoja na uendelezi wa mpango, mgao wa mali pamoja na marekebisho ya kisheria.

Watu wafanyao kazi kwenye Umma wanahitajika kuwakilisha mfano mzuri kwenye jamii kwa kuongea kuhusu vurugu dhidi ya wanawake, pamoja na kutetea mabadiliko kwa hati, desturi na sheria. Mahusiano yenye uzima ambayo wasifu usawa katika ujinsia yafaa yaimarishwe, yahimiliwe na yafarijiwe.

Mipango ya kinga pamoja na huduma za kutegemeza lazima ziendeleze kuendelezwa katika mfumo wa ujinsia. Hii itahakikisha kuwa mbinu zilizotekelezwa zitakuwa zakufaa na wanawake wachache watafariki kutokana na athari za vurugu.

¹ VicHealth (2004) *The health costs of violence: Measuring the burden of disease caused by intimate partner violence. A summary of findings.* Victorian Health Promotion Foundation, Carlton, Vic, Australia.

² Australian Bureau of Statistics (1996). *Women's Safety Australia*, Catalogue No. 4128.0. Australian Bureau of Statistics, Canberra.

³ Statistics Canada (2003) *Family Violence in Canada: A Statistical Profile 2003.* Canadian Centre for Justice Statistics, Ministry of Industry, Ottawa, Ontario.

⁴ Mouzos, J (1999) *Femicide: An overview of major findings, trends and issues in crime and criminal justice*, No 124, pp1-6, Australian Institute of Criminology, Canberra, cited in VicHealth, 2004

⁵ Portrayal of Women Advisory Committee (2002) *The Portrayal of Women in Outdoor Advertising*, Office of Women's Policy, Melbourne.

⁶ Chappell D, Grabowsky P & Strang H (1991) *Australian Violence: Contemporary Perspectives*. Australian Institute of Criminology, Canberra.

⁷ Jacobson N & Gottman J (1998) *Breaking the Cycle: New Insights into Violent Relationships*. Bloomsbury, London.

⁸ Office of Women's Policy (2006) *Facts about Women and Men in Victoria*, Department for Victorian Communities, Melbourne.

⁹ World Health Organisation (2002). *World Report on Violence and Health*. World Health Organisation, Geneva.

